

Google Академія Google Scholar (Google Академія) — це вільна доступна пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін та

наводить дані про їх цитування.

Рекламний слоган Google Scholar — «стояти на плечах гігантів» — це данина вченим, які внесли свій вклад в свої галузі протягом століть, забезпечуючи основу для нових наукових досягнень.

Принципова відмінність Google Scholar від аналогічних систем (баз даних, індексів цитування) полягає в тому, що в число індексованих і відображуваних публікацій автоматично (в результаті роботи пошукових роботів) потрапляють ті публікації, дані по яких (вт. ч. метадані, PDF-файли з повним текстом) розміщені в Інтернеті, а також намагання охопити матеріали з усіх регіонів світу та галузей знань.

Реєстрація персонального профілю в Google Scholar і робота з ним безкоштовні, ресурс доступний для будь-якого пристрою, підключеного до мережі Інтернет. Однак доступ до пошуку документів не означає доступність повної версії кожного зі знайдених текстів - деякі з них можуть бути завантажені або переглянуті цілком тільки за певну плату, що стягується онлайн бібліотеками, що володіють правами на матеріал. Умови доступу до тих чи інших матеріалів визначаються видавцем.

На даний момент це найпопулярніша в світі пошукова система наукових публікацій, серед яких - статті, дисертації, книги, реферати і звіти, опубліковані видавництвами наукової літератури, професійними асоціаціями, вищими навчальними закладами та іншими науковими організаціями.

Google Scholar — це водночас і пошукова, і відкрита наукометрична БД. Вона індексує публікації з усіх галузей знань і має суттєве регіональне, мовне та видове покриття.

Платформа **Google Scholar** створена за новими концептуальними принципами підрахунку наукової метрики. Цей продукт індексує не видання, а веб-сегменти: розділи сайтів наукових та освітніх установ, особисті сайти дослідників, он-лайнкові видавничі платформи та інші спеціалізовані вебресурси. Платформа не має чіткого індексу, їй характерне широке покриття наукових веб-ресурсів, але вона не індексує ті видання, які не мають вебаналогів. Для того, щоб перевірити, чи індексується конкретне онлайнджерело, достатньо ввести його назву або прізвище автора в Google Scholar.

Зі списку результатів пошуку за гіперпосиланням «цитовання» можна одержати відомості про те, скільки і в яких документах є посилання на певну публікацію в межах бази даних Google Scholar. Ця база класифікує статті так само, як і вчених, оцінюючи текст кожної статті, її автора, видання, в якому статтю опубліковано, і частоту цитування її в науковій літературі. Найбільш релевантні результати завжди відображаються на першій сторінці.

Google Scholar дозволяє користувачам здійснювати пошук цифрової або фізичної копії статей, онлайн або в бібліотеках. Наукові результати пошуку генеруються з використанням посилань з повнотекстових журнальних статей, технічних звітів, препринтів, дисертацій, книг та інших документів, у тому числі обраних веб-сторінок, які вважаються науковими. Оскільки більшість наукових результатів пошуку Google це прямі посилання на комерційні журнальні статті, більшість користувачів зможуть тільки отримати доступ до короткої анотації статті, а також невелику кількість важливої інформації про статтю, і, можливо, доведеться заплатити за доступ до повної статті. Google Scholar так само легко використовувати як і звичайний веб-пошук Google, особливо за допомогою «Розширеного пошуку», який може автоматично звузити результати пошуку по конкретних журналах або статтях. Найбільш значущі результати пошуку за ключовими словами будуть перераховані по-перше, в порядку рейтингу автора, кількості посилань, які пов'язані з нею і їх ставлення до іншої наукової літератури, і також рейтингу публікацій журналу в якому вона надрукована.

Завдяки своїй функції «цитуються в», Google Scholar надає доступ до анотацій статей, в яких процитована стаття котра розглядається. Саме ця функція, зокрема, забезпечує індекс цитування раніше доступний тільки в Scopus. Завдяки своїй функції «Статті по темі», Google Scholar представляє список тісно пов'язаних статей, ранжируваних в першу чергу по тому як схожі ці статті на первинний результат, але також з урахуванням значущості кожної статті. Google Scholar дозволяє користуватися своїми сервісами різним категоріям користувачів, забезпечуючи їм можливості для створення індивідуальних профілів вчених, профілів наукових періодичних видань, колективів (кафедр, факультетів) та корпоративних профілів цілих установ з правами їх оперативної і зручної модерації. Крім того, Google Scholar володіє дуже зручним і функціональним сервісом, що дозволяє експортувати наукометричний контент в аналогічні (споріднені) сервіси інших наукометричних баз даних. Приклад — ORCID, який присвоює кожному вченому унікальний 16-значний номер (відкритий ідентифікатор дослідника і автора досліджень) та дозволяє також розв'язати проблему свідомого чи випадкового застосування омогліфів при написанні прізвищ вчених.

Система «Бібліометрика української науки» призначена для надання суспільству комплексу бібліометричних показників для цілісного уявлення

про потенціал науки та якість освіти в Україні. Вона є національним сегментом проекту **Ranking of Google Scholar Profiles**.

«Бібліометрика української науки» - це - єдиний реєстр наукових декларацій (бібліометричних профілів) вчених і дослідницьких колективів у системах Google Scholar і Scopus;

- статистична інформація про галузеву, відомчу та регіональну структуру науки України;

- бібліометрична складова джерельної бази для оцінювання результативності наукової діяльності.

Інформаційні ресурси Системи формуються шляхом опрацювання:

- бібліометричних профілів, створених науковцями на загальнодоступній платформі Google Scholar;

- бібліометричних показників комерційних систем;

Систематизація напрямів дослідницької діяльності вчених у «Бібліометриці української науки» здійснюється за рубриками Google Scholar (їх кількість близько 300). Це має сприяти гармонізації структури вітчизняних і світових наукових спеціальностей. Хоча більшість академічних баз даних та пошукових систем дозволяє користувачам вибрати один з факторів (наприклад, актуальність, кількість цитат чи дата публікації) для ранжування результатів, Google Scholar ранжує результати за допомогою комбінованого алгоритму ранжування, який діє так як це «роблять дослідники, враховуючи повний текст кожної статті, автора, видання, в якому стаття опублікована, і як часто вона була процитована в іншій науковій літературі». Дослідження показали, що Google Scholar надає особливо великої ваги кількості цитат і слів, включених в заголовок документа. Як наслідок перші результати пошуку часто містять досить цитовані статті.

ДЛЯ ЧОГО ПОТРІБЕН GOOGLE SCHOLAR? Автору Google Scholar дає можливість створити публічну сторінку, на якій можуть бути вказані наукові інтереси, список публікацій із зазначенням цитованих публікацій по кожній з них, а також статистика цитування по усім проіндексованим публікаціям. Інформація про публікації може бути також додана вручну. Крім того, автор може знайти сторінки колег з даними про їх публікаціям (в т.ч. можуть бути і повні тексти у відкритому доступі), які він може процитувати. При наявності добре заповненої публічної сторінки автор

може розраховувати, що і його колеги можуть зацікавитися його публікаціями і процитувати їх. Отже, реєстрація в Google Scholar та ведення своєї персональної сторінки є важливим фактором представленості автора в інформаційному середовищі світової наукової спільноти і, таким чином, непрямим фактором підвищення цитованості автора.

Для організації реєстрація її авторів в **Google Scholar** важлива в двох аспектах:

- для підвищення представленості організації в інформаційному середовищі світової наукової спільноти;

- для систематизації і структурування наявних в Google Scholar даних про публікації та цитування публікацій співробітників, подальшої коректної індексації за цими показниками, що необхідно для здійснення коректного обліку цих показників і просування організації в різних науко-і вебметричних рейтингах.